

REFERAT Arbejdsmarkedsudvalget 2022 - 2025 d. 19-12-2022

Mødedato Mandag d. 19. december 2022 kl. 12:00

Mødested Thisted Rådhus, mødesalen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.....	5
Eventuelt.....	10
Underskriftsark.....	12

Punkt 52: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-15-21

52. Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-15-21

Sagstema

Godkendelse af dagsorden til dagens møde i Arbejdsmarkedsudvalget.

Redegørelse

Ifølge forretningsordenen skal dagsorden godkendes som første punkt på dagsordenen.

Retsgrundlag

Forretningsorden for Økonomiudvalget samt de stående udvalg §5.

Økonomiske konsekvenser

Intet at bemærke.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Arbejdsmarkedsudvalget den 19. december 2022

Indstilling

Til godkendelse.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 53: Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

15.20.00-G01-6710-22

Bilag

Bilag 1 - Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

Bilag 2 - Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

Bilag 3 - Forslag til besparelser

Bilag 4 - Eksempler på nytænkning

Bilag 5 – Beskrivelser og effekter af tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering

53. Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

15.20.00-G01-6710-22

Sagstema

Beslutning om besparelser og mere målrettede tilbud som følge af første og anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Redegørelse

Baggrund

Som led i aftale om ny ret til tidlig pension ("Arne-pensionen") er det aftalt, at nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen samlet set skal tilvejebringe en besparelse på 300 mio. kr. i 2022, 750 mio. kr. i 2023 og en årlig besparelse på 1,1 mia. kr. fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde.

Aftalekredsen indfrie med første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (2021) en årlig besparelse på ca. 345 mio. kr. i 2022 og ca. 370 mio. kr. årligt fra 2023 ved bl.a. at lempe proceskrav til indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere, hvor tilbud fra 1. januar 2022 skal gives hver 4. måned i stedet for hver 4. uge. Denne ændring skulle medføre mindreudgifter på 334 mio. kr. i 2022 og 361 mio. kr. varigt derefter.

Aftalekredsen indfrier med anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (2022) den resterende del af besparelsen fra 2023 og frem. I aftalen indgår følgende initiativer som træder i kraft på forskellige tidspunkter:

- Målrettede tilbud
- Forenklet kontaktforløb
- Udvidet mulighed for digitale samtaler
- Mindre administration i kommunerne og forenklinger af administrative krav

De to aftaler udfordrer kommunernes nuværende beskæftigelsesindsats på to måder. Dels er der tale om væsentlige besparelser, og dels lægges der op til store ændringer i beskæftigelsesindsatsen. I herværende sagsfremstilling er der fokus på initiativet vedr. målrettede tilbud, da dette gælder fra 1. januar 2023, og det er her besparelserne især skal findes fra 2023 og fremefter (på konto 5), jf. side 7 i anden delaftale. Dette initiativ skal således føre til mindreudgifter på 370 mio. kr. i 2023, 375 mio. kr. i 2024 og 380 mio. kr. i 2025 og fremefter.

Besparelser

Nedenfor ses tabeller over Thisted Kommunes andel af finansieringen af ret til tidlig pension:

1. delaftale	2022	2023	2024	2025
Konto 5	2.501.734 kr.	2.710.211 kr.	2.710.211 kr.	2.710.211 kr.
Konto 6	301.135 kr.	301.135 kr.	301.135 kr.	301.135 kr.

2. delaftale	2023	2024	2025	2026	2027
Konto 5	2.775.000 kr.	2.812.500 kr.	2.850.000 kr.	2.850.000 kr.	2.850.000 kr.
Konto 6	-187.500 kr.	2.887.500 kr.	2.850.000 kr.	2.812.500 kr.	2.850.000 kr.

Samlet besparelse	2023	2024	2025 og frem
Konto 5	5.485.211 kr.	5.522.711 kr.	5.560.211 kr.
Konto 6	113.635 kr.	3.188.635 kr.	3.151.135 kr.

Kilde: Egne beregninger.

Af tabellerne fremgår det, at der både er tale om besparelser på konto 5 og konto 6. Mens Erhverv og Beskæftigelse havde god mulighed for at finde besparelserne til første delaftale i budgetåret 2022 (pga. plads i konto 5-budgettet for 2022 samt et mindreforbrug på konto 6) er situationen anderledes ved den fremtidige udmøntning af første delaftale samt anden delaftale. Dette skyldes, at budgettet allerede er reduceret med 10 mio. kr. (P60) og 34,5 mio. kr. (tilpasning af området i øvrigt) – det vil sige 44,5 mio. kr. i alt. Disse budgetreduktioner har gjort, at der ikke længere er "luft" i økonomien, og seneste budgetopfølgning viser sågar et merforbrug i 2022 på 2,6 mio. kr. Dette til trods for, at ledigheden blandt borgere tæt på arbejdsmarkedet er meget lav.

Mere målrettede tilbud

I anden delaftale indgår, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering ikke skal tælle med som ret- og pligttilbud og til

opfyldelse af fokusmålet vedr. tilbud, hvor minimum 70 % af borgere med mindst 12 måneders varighed skal have haft et aktivt tilbud eller ordinære timer i løbet af de seneste 12 måneder – ellers er kommunen i risiko for at komme i skærpet tilsyn. I den seneste måling fra august 2022, der medregner øvrig vejledning og opkvalificering, klarer Thisted Kommune sig flot med 88,5 % og er en såkaldt inspirationskommune, da vi lever op til både resultat- og fokusmål.

Øvrig vejledning og opkvalificering er en samlekategori for en række forskellige tilbud. Kategorien omfatter blandt andet uddannelser og kurser, der ikke er omfattet af definitionen "ordinær uddannelse", herunder private kurser og korte vejlednings- og afklaringsforløb, kurser i helbredsmestring, CV- og jobsøgningskurser mv.

Både på landsplan og lokalt udgør tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering størstedelen af det samlede antal tilbud. Nedenstående tabel viser antal aktiveringsforløb i 2021 i Thisted Kommune fordelt på tilbudstype.

	Antal aktiveringsforløb i 2021
Ansættelse med løntilskud	38
Virksomhedspraktik	656
Nytteindsats	9
Ordinær uddannelse	277
Øvrige vejlednings- og opkvalificeringsforløb	3.352

Kilde: Jobindsats.dk

Med initiativet får jobcentrene et stærkere incitament til at prioritere jobfokus og ordinære timer i beskæftigelsesindsatsen, og - hvis der er brug for et aktivt tilbud - i højere grad at anvende de andre former for aktivering. Baggrunden herfor er, at der ikke på landsplan er evidens for, at øvrige vejlednings- og opkvalificeringsforløb samlet set har en positiv effekt på afgang fra ledighed til beskæftigelse. Initiativet gælder dog ikke uddannelseshjælpsmodtagere og udlændinge i program efter integrationsloven i lyset af, at disse grupper er underlagt særlige krav om kontinuerlig aktivering.

Forslag til besparelser

Som det har fremgået på Arbejdsmarkedsudvalgets strategidage i efteråret 2022, fylder besparelserne og lovændringerne meget hos Erhverv og Beskæftigelse, da pengene skal findes, og vi gerne vil leve op til fokusmålet på 70 %.

Derfor har ledergruppen i Erhverv og Beskæftigelse drøftet og undersøgt, hvad der kan gøres anderledes, og hvad vi potentielt helt skal stoppe med. Der har især været fokus på pris og effekt.

I bilag 3 ses de øvrig vejledning og opkvalificeringstilbud, som Erhverv og Beskæftigelse har vurderet, at vi ikke længere skal benytte eller som bør omlægges eller genforhandles. Der er tale om både interne og eksterne tilbud.

Kendetegnene for tilbuddene er for det første, at der typisk er tale om dyre tilbud med lav effekt. Effektmæssigt gælder det både i forhold til ydelseskategori, men også i forhold til udvikling i sagen, hvor borgerne typisk ikke rykker sig væsentligt – f.eks. i forhold til at blive klar til virksomhedsrettede indsatser eller ordinære timer. I stedet har borgerne typisk været i de pågældende tilbud i en lang periode uden væsentlig fremgang i forhold til arbejdsmarkedet. Det betyder, at opretholdelse af tilbuddene fremover vil gøre det svært at leve op til fokusmålet på 70 %.

For det andet gælder det for flere af tilbuddene, at de typisk gives til unge langt fra arbejdsmarkedet med andre udfordringer end ledighed. Som det fremgår af den jobcenterbenchmark-rapport, der var et tema på førnævnte strategidage i Arbejdsmarkedsudvalget, så er netop unge langt fra arbejdsmarkedet især det sted, hvor Thisted Kommune klarer sig dårligt til trods for høje udgifter som i særlig grad er drevet af høje enhedsomkostninger til øvrig vejledning og opkvalificering. I sammenligninger kan vi imidlertid se, at andre tilbud målrettet borgere langt fra arbejdsmarkedet klarer sig bedre i effektmålinger, hvilket giver en tro på, at vi som kommune også bør kunne gøre det godt på ungeområdet. Ligeledes er det værd at bemærke, at tilbud særligt målrettet unge er mindre relevant fremadrettet med tanke på første delaftale, der som bekendt reducerede kravene til den faste kadence mellem tilbud.

Nye tilbud og indsatser

Vedlagte forslag, jf. ovenfor, medfører større besparelser, end der reelt er brug for. Der er således taget højde for en omprioritering af de resterende ca. 6,3 mio. kr. som er tiltænkt investeringer i mere målrettede tilbud og indsatser. Årsagen hertil er, at der ikke kun skal spares. Der skal også tænkes nyt for at imødekomme lovændringerne, ligesom vi fortsat skal give relevante tilbud til borgerne.

En anden grund til at tænke nyt er, at kommunen, trods lav ledighed blandt borgere tæt på arbejdsmarkedet, har relativt mange på offentlig forsørgelse. Mest markant er antallet af borgere der varigt står udenfor arbejdsstyrken i form af førtidspension, senorpension, tidlig pension og efterløn – 3.003 fuldtidspersoner i august 2022. Disse borgere udgør 11,4

% af kommunens samlede befolkning (16-66-årige), og gruppen bliver større og større.

Dette er en stor udfordring for kommunen – både økonomisk og i forhold til at kunne dække virksomhedernes behov for arbejdskraft. Læg dertil at vi ser ind i en årrække, hvor der forventes at blive færre og færre i den arbejdsdygtige alder.

Vi er med andre ord nødt til at se på, hvad vi kan gøre anderledes, så vi også fremadrettet kan servicere de lokale virksomheder og understøtte vækst i Thy.

Derfor ønsker Erhverv og Beskæftigelse at omprioritere de ca. 6,3 mio. kr. til nye tilbud og indsatser. I bilag 4 er der eksempler på, hvordan man kan nytænke den lokale beskæftigelsesindsats, så vi i højere grad imødekommer udfordringerne og de nye vilkår.

Kendetegnene for disse eksempler er, at de tager udgangspunkt i, at "virkeligheden virker" – noget som der findes evidens for, og som er i overensstemmelse med de politiske intentioner. I tråd hermed er der netop tale om mulige tilbud, som Erhverv og Beskæftigelse tror på vil have en positiv effekt. Listen er ikke udtømmende, men foreløbige ideer, og vi vil løbende afprøve og evaluere forskellige tilbud med henblik på hele tiden at have øje for om pris og effekt hænger sammen.

Vedlagt sagen er:

1. Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.
2. Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.
3. Forslag til besparelser
4. Eksempler på nytænkning
5. Beskrivelser og effekter af tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering

Retsgrundlag

Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt forslaget til besparelser følges i sin fulde form, findes her ca. 11,8 mio. kr., hvoraf ca. 5,5 mio. kr. skal gå til udmøntning af første og anden delaftale, mens de resterende ca. 6,3 mio. kr. er tiltænkt investeringer i mere målrettede tilbud og indsatser. Eksempler herpå fremgår i bilag 4.

Der kan ikke forventes fuldt gennemslag af besparelsen i 2023, idet der for alle parter skyld bør laves en fornuftig proces, herunder bl.a. varsling af borgere og leverandører i de enkelte tilbud.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået de økonomiske oplysninger i sagen, og gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre konsekvenser

Forslaget til besparelser vil forventeligt medføre en del opmærksomhed og kan medføre usikkerhed hos de berørte leverandører og borgere tilknyttet de enkelte tilbud.

Færre midler til tilbud samlet set vil medføre lavere aktiveringsgrad, og der kan derfor opleves længere tid mellem tilbud for den enkelte.

Høring og sagsgang

Arbejdsmarkedsudvalget den 16. november 2022.

Indstilling

Teknik, Erhverv og Beskæftigelse indstiller, at:

1. Forslag til besparelser (bilag 3) godkendes, hvoraf ca. 5,5 mio. kr. ud af ca. 11,8 mio. kr. afsættes til udmøntning af første og anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.
2. De frigivne midler anvendes på nye målrettede tilbud, der understøtter, at kommunen kan leve op til fokusmålet på 70 %.

Tidligere besluttet

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 16. november 2022, pkt. 49:

Udsat idet der snarest ønskes et udvalgsmøde med yderligere afklaring med formand og direktør fra Børne- og familieudvalget og Social- og Senior udvalget.

Beslutning

Ad 1-2: Godkendt idet der er en klar forventning om en tværgående indsats ved implementering af ændringen mellem forvaltningerne. Der ønskes en løbende opfølgning af emnet på kommende møder.

Bilag

- [Bilag 1 - Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen](#)
- [Bilag 2 - Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen](#)
- [Bilag 3 - Forslag til besparelser](#)
- [Bilag 4 - Eksempler på nytænkning](#)
- [Bilag 5 – Beskrivelser og effekter af tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering](#)

Punkt 54: Eventuell

00.01.00-G01-15-21

54. Eventuelt

00.01.00-G01-15-21

Sagstema

Eventuelt.

Beslutning

Der ønskes en løbende opdatering vedrørende regeringsgrundlaget.

Punkt 55: Underskriftsark

00.01.00-G01-15-21

55. Underskriftsark

00.01.00-G01-15-21

Sagstema

Godkendelse af underskriftsark.

Redegørelse

Underskriftsarket underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Retsgrundlag

Forretningsorden for de stående udvalg.

Økonomiske konsekvenser

Intet at bemærke.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Arbejdsmarkedsudvalget den 19. december 2022

Indstilling

Til godkendelse.

Beslutning

Godkendt.